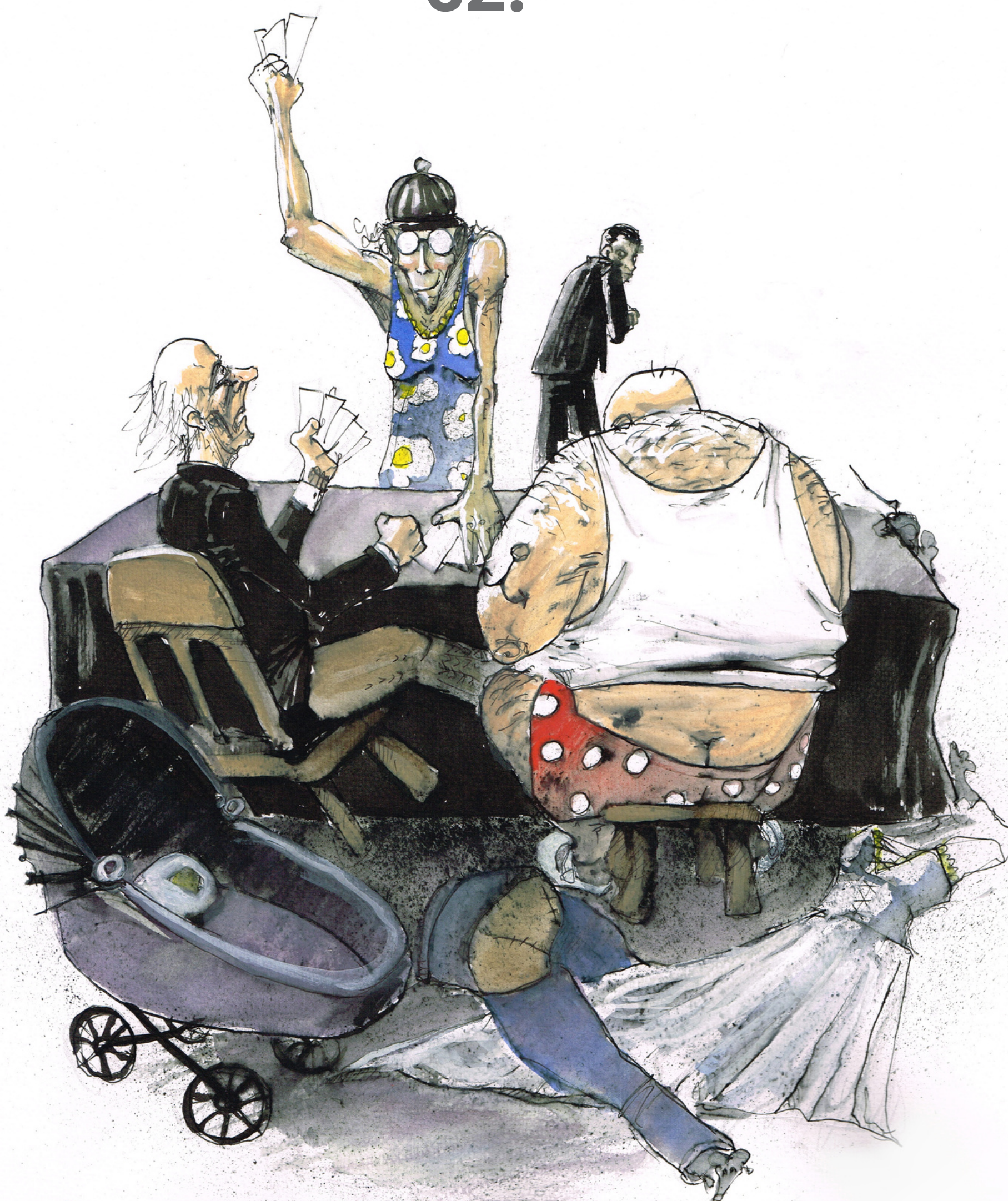

PYTANIE JAWNE

62.

**62. Bunt przeciwko
porządkowi
społecznemu. Omów
zagadnienie na
podstawie *Tanga*
Sławomira Mrożka.
W swojej odpowiedzi
uwzględnij również
wybrany kontekst.**

Wstęp:

**Bunt to nic innego jak
sprzeciw wobec
panujących norm i zasad.
Motyw ten pojawia się w
literaturze wszystkich
epok – od starożytności
po współczesność.
Najczęściej ma on na celu
przeprowadzenie
gruntownych zmian,
zreformowanie
społecznego porządku,
czy też ucisku.**

Teza:

**Bunt to forma sprzeciwu,
która może przybierać
różnorakie formy.**

**Nie zawsze jego celem
jest obalenie starego
porządku. Niekiedy jest
on skutkiem sprzeciwu
wobec zbyt szybko
postępującym zmianom,
które mogą przynieść
negatywne
konsekwencje.**

Argument:

Akcja „Tanga” Sławomira Mrożka rozgrywa się w domu Stomila i Eleonory. Wraz z nimi mieszkają jeszcze babcia Eugenia, wujek Eugeniusz oraz Artur, syn Eleonory i Stomila. W domu mieszka także Edek - bardzo tajemnicza postać. Nie znamy jego związków z rodziną, nie wiemy, skąd przybył. W dramacie Mrożka jest on uosobieniem nieładu i grubiaństwa.

W domu panuje degrengolada i całkowity upadek obyczajów, któremu przeciwstawia się najmłodsza z postaci – Artur.

Paradoksalnie to przedstawiciel najmłodszego pokolenia próbuje walczyć z nieładem. O wywróceniu pewnych standardów świadczy już sam dom, w którym nic nie stoi na swoim miejscu.

Są tu też rzeczy, których od dawna być nie powinno, np. katafalk czy wózek po Arturze.

Uwagę zwraca też nietypowy ubiór postaci. Babcia chodzi w sukni z trenem, trampkach i dżokejce. Wuj do fraka typu jaskółka nosi szorty w kolorze khaki, wełniane skarpety i lakierki.

Stomil chodzi w swojej nieśmiertelnej, wciąż porozpinanej piżamie i jest dumny z braku zasad w swoim domu.

Kompletnie nie przeszkadza mu, że żona ma romans z Edkiem. Uważa, że swoboda seksualna jest jednym z warunków wolności człowieka. Ta totalna degrengolada męczy Artura, który sprzeciwia się nowemu porządkowi – chce za wszelką cenę przywrócić do swojego domu tradycję i stare, uniwersalne zasady, które uważał za fundament zdrowo funkcjonującej rodziny. Jego bunt kończy się jednak fiaskiem.

Jego płomienna mowa na temat władzy, która pozwoli mu utworzyć idee, która pokona nieład, a nie będzie zaledwie formą, spotyka się z pogardą rodziny. Zdesperowany główny bohater próbuje zabić Edka, jednak ten finalnie pozbawia życia głównego bohatera i przejmuje władzę.

Kontekst:

Bunt i jego negatywne konsekwencje są także tematem „Nie-boskiej komedii” Zygmunta Krasińskiego. Pankracy staje na czele rewolucji. Podążający za nim tłum bezgranicznie mu ufa w nadziei na likwidację biedy i przywrócenie sprawiedliwości. Rzeczywistość okazała się jednak inna. Rewolucjoniści nie obalili starego porządku, a ich przywódca, Pankracy, ginie. W dramacie Zygmunta Krasińskiego bunt jest skierowany przeciwko staremu porządkowi świata, w którym arystokracja żyła kosztem niższych klas społecznych.

Zakończenie:

**Jak pokazały wybrane przeze
mnie utwory, bunt może
przybrać różne formy.
Zazwyczaj jest skierowany
przeciwko staremu
porządkowi i jest próbą
stworzenia nowych idei, które
uzdrowią świat. W przypadku
„Tanga” sprzeciw jest
skierowany wobec nowych
obyczajów, kompletnie
destabilizujących ład.**

